

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
GJYKATA E POSAÇME E SHKALLËS SË PARË
PËR KORRUPSIONIN DHE KRIMIN E ORGANIZUAR

Analiza e e gjetjeve të auditimit të kryer gjatë viti 2022, për periudhën 2020-2021.

GJKKO-ja ka qenë objekt auditimi nga Kontrolli i Lartë i Shtetit gjatë vitit 2022, ku objekt kontrolli ka qenë veprimtaria e saj për periudhën: nga data 01.01.2020 deri më datën 31.12.2021. Nga kontrolli i ushtruar nga KLSH “*Mbi shkallën e zbatueshmërisë nga Gjykata e Posaçme e Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar*”, të rregullave, ligjeve dhe rregulloreve, politikave, kodeve të vendosura apo termave dhe kushteve, bazuar në procedurat e kryera dhe evidencën e përftuar, u evidentua në përgjithësi zbatimi i tyre dhe po kështu nuk janë evidentuar raste mospërputhjesh materiale për të raportuar. **Audituesit nën gjykimin tyre profesional e të pavarur dhanë një “opinion të pakualifikuar”, i cili në termat e vlerësimit të tyre, do të thotë vlerësim pozitiv, ku nuk rezultojnë devijime materiale.**

U audituan Pasqyrat financiare të Gjykatës së Posaçme të Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar, të datës 31.12.2020 dhe 31.12.2021, të cilat përbëhen nga: Pasqyra e pozicionit financiar; Pasqyra e performancës financiare; Pasqyra e flukseve monetare; Pasqyra e ndryshimeve në aktivet neto/fondet neto; Pyetëtori dhe shënimet shpjeguese dhe si pasqyra me anekset statistikore të cilat përfshijnë: Pasqyrën e investimeve dhe burimet e financimit; Pasqyrën mbi gjendjen dhe ndryshimet në aktivet afatgjata (Kosto Historike); Pasqyrën gjendja dhe ndryshimet e aktiveve afatgjata me konston historike dhe me vlerën neto; si dhe Pasqyrën mbi numrin e punonjësve dhe fondin e pagave.

Opinionit i audituesve dërguar me raportin perfundimtar për pasqyrat financiare dhe zbatimin e buxhetit të shtetit ishte se “*veprimet përgjatë raportimit financiar dhe transaksionet e kryera për ekzekutimin e buxhetit, janë në përputhje me kuadrin e raportimit financiar në fuqi (ligjin për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare, si dhe me ligjet dhe rregullat përkatëse të financave publike). Pasqyrat financiare janë përgatitur duke përdorur baza të pranueshme të kontabilitetit dhe politika të cilat janë aplikuar në vazhdimësi si dhe janë paraqitur saktë të gjitha çështjet materiale që lidhen me pasqyrat financiare. Në opinionin tonë, pasi kemi marrë evidenca dhe dëshmi të mjaftueshme dhe të përshtatshme të auditimit, pasqyrat financiare të subjektit “Gjykata e Posaçme e Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar”, paraqesin drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të subjektit në datën 31.12.2021 dhe rezultatet e operacioneve të tyre dhe të flukseve monetare për vitin e përfunduar, në përputhje me dispozitat ligjore në fuqi për raportimin financiar. Gjithashtu ne besojmë se dëshmitë e marra gjatë punës sonë audituese janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazat për përgatitjen e Opinionit të pakualifikuar1 (me theksim çështje -pronësia e godinës).*

Në përfundim të aktivitetit të kontrollit , në raportin përfundimtar të dërguar nga KLSH , janë lënë disa rekomandime të cilat duhet të kihën parasysh në veprimtarinë e mëtejshme të institucionit. Nga ana e jonë është hartuar, miratuar, dhe ka filluar zbatimin e Planit të Punës për Zbatimin e Rekomandimeve të Auditit të KLSH-së:

Rekomandimi nr.1: *“Nga ana e GJKK.O-së të merren masa për ndërtimin e saktë të pasqyrave financiare dhe formateve shoqëruese, duke mbajtur në konsideratë Udhëzimet standarte të përgatitjes së PF. Tepricat në çelje dhe në mbyllje të llogarive respektive të aktiveve duhet detyrimisht të jenë të rakorduara me të dhënat e këtyre llogarive të pasqyruara në grupin A të pasivitetit të bilancit kontabël. Nderim dhe paraqitje e saktë e mënyrës së pasqyrimin të formatit nr. 7 "Gjendja dhe ndryshimet e aktiveve afatgjata”.*

E zbatuar. Hartuesi i pasqyrave financiare ka sistemuar tabelat statistikore 7b me veprimet saktësuese për vitet 2020 dhe 2021 dhe i ka dërguar pranë KLSH me observacionet e dërguara (Meqenese keto veprime jane saktësime nga ana formale e paraqitjes së tyre në tabelën e cituar dhe nuk kanë ndikim në vlerat e paraqitura në pozicionin financiar të janë printuar dhe zëvendësuar në pasqyrat financiare ekzistuese) Gjithashtu janë marre masa për paraqitjen e saktë të të dhënave statistikore në Tabelën 7b të pasqyrave financiare për vitin 2022 dhe në vijim në mënyre që tepricat në çelje dhe në mbyllje të llogarive respektive të rakordojnë me pozicionin financiar të bilancit.

Rekomandimi nr.2: *Nga ana e GJKK.O-së të merren masa për ndërtimin e saktë të pasqyrave financiare dhe formateve shoqëruese, duke mbajtur në konsideratë Udhëzimet standarte të përgatitjes së PF në lidhje me Llogarinë 532 "Vlera të tjera" Funkcionimi i llogarisë 532 të realizohet duke kredituar klasën 7 "Të ardhura nga diferenca çmimit" dhe debituar llogarinë 468 "Debitorë të ndryshëm”.*

Dakort me zbatimin. Hartuesi i pasqyrave financiare po rishikon kontabilizimin e llogarisë 532 sipas rekomandimit të auditit dhe sipas procedurave të unifikuara dhe veçorive e praktikave të ndjekura nga sistemi gjyqësor, si dhe do të japë shpjegime më të thelluara të kësaj llogarie, të evidentueshme dhe të kuptueshme nga audituesi, në tabelat e pasqyrave financiare të vitit 2022.

Rekomandimi nr.3: *Nga ana e GJKKO-së në bashkëpunim me MD, të kryhen procedurat për marrjen e dokumentit të dhënies së dakortësisë nga NJQQ për kalimin e përgjegjësisë së operimit/menaxhimit tek GJKKO;*

-Nga ana e GJKKO-së dhe MD të merren masat për pasqyrimin kontabël të aktiveve afatgjata, në përdorim nga të dy institucionet në përputhje me procedurat e përgatitjes, paraqitjes, dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në Njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Në proes zbatimi. Pasi ka vijuar korespondenca me anë të shkresës së dërguar së fundmi Nr. 529 prot., datë 20.02.2023 me Ministrinë e Drejtësisë për marrjen e dokumentit nga kjo ministri, në

statusin e Njesisë Qëndrore të Qeverisjes, të dakortësisë për kalimin e përgjegjësisë së operimit/menaxhimit, të institucioni ynë. Dega e buxhetit në bazë të dokumentave zyrtare që do të sigurojë si dhe atyre që zotëron deri tani, do të rishikojë pasqyrimin e këtij aktivi në pasqyrat financiare, në përputhje me bazen ligjore tatimore në fuqi.

Rekomandimi nr.4: *Nga ana e GJKKO-së të merren masa që, në çdo rast, praktikave të Urdhërshpenzimeve t'u bashkëngjiten procesverbalet përkatëse, në cilësinë e dokumentacionit vërtetues pasi në dy raste mungon bashkëlidhur dokumentacioni i plotë dhe i nevojshëm për urdhërshpenzimin.*

E Zbatuar dhe në zbatim në vijimësi. Janë bashkëngjitur në praktikat bankare të likuidimit të prokurimeve me blerje të vogla në formë shkresore dhe urdhëri për krijimin e komisionit të blerjeve të vogla i cili del njëherë në fillim të vitit dhe është i vlefshëm për të gjitha prokurimet me blerje të vogla, por dhe në procedura për të cilat nuk është cilësuar komisioni i realizimit të blerjeve.

Do të vlerësohet me një proces verbal të veçantë dhe do të bashkëngjitet në praktikat e likuidimit, në cilësinë e dokumentit justifikues, proces verbal i përshkrimit të punës së ekspertëve të jashtëm të kontraktuar, por gjatë vitit raportues nuk kemi patur.

Rekomandimi nr.5: *Nga ana e GJKKO të merren masat për rakordimin dhe unifikimin i vlerave të paraqitura në pasqyrat financiare me vlerat e paraqitura në aktet e rakordimit me degën e thesarit.*

-Të hartohet dhe nënshkruhen rregullisht situacionet mujore, periodike dhe vjetore për shpenzimet e ushtrimit nga veprimtaria e GJKKO dhe për çdo mospërputhje të të dhënave të pasqyrave financiare që shoqërojnë bilancin kontabël, të jepen shpjegimet sqaruese për çdo rast.

E Zbatuar. Megjithëse nga ana jonë janë kryer rregullisht rakordimet mujore periodike, si për shpenzimet ashtu dhe për të ardhurat, pasi jemi njësi varësie dhe raportojmë periodikisht në KLGJ ,si në formë elektronike ashtu dhe në formë shkresore. Kemi vijuar dhe do të vijojmë ta kryejmë këtë proces me rigorozitet. Po kështu do jepen shpjegime më të thelluara në lidhje me shifrat e situacionit të rakorduara me thesarin, dhe pasyrimin e tyre në pasqyrat financiare në pasqyrën e shënimeve shpjeguese të PF të vitit 2022, pasi si rrjedhojë e përdorimit të parimit të të drejtave dhe detyrimeve të konstatuara, sipas UMF nr. 8, dt. 09.03.2018, përdoruesit e PF duhet të jenë më të qartë.

Rekomandimi nr.6: *Nga ana e GJKKO-së të merren masa për hartimin e pasqyrave financiare dhe formateve shoqërues në përputhje me për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në NJQP pasi në Formatin nr. 6 “Investimet dhe Burimet e financimit” u konstatua se, “Teprica në mbyllje” nuk rakordon me shumën që figuron në postin*

përkatës të llogarive financiare (520) për ushtrimin e mbyllur në aktiv të bilancit per vlerën e 5% te garancisë së punimeve.

Dakort me zbatimin. Por për vitin 2022 nuk kemi garanci bankare të cilat pasqyrohen në Formatin nr. 6 “Investimet dhe Burimet e financimit”. Do të pasqyrohet çelja në fillim të vitit për ato projekte investimesh apo, rikonstruksione të cilat janë projekte shumëvjeçare ose kanë garanci punimesh për periudhat raportuese në vijim.

Rekomandimi nr.7: *Nga ana e GJKKO-së të merren masa që, regjistri i aktiveve përveç hartimit të tij sipas llojit të aktiveve afatgjatë apo afatshkurtër si dhe grupit përkatës brenda llojit, të përmirësohet dhe plotësohet me aspekte të tjera, me kërkesat minimale që duhet të përmbajë regjistri i aktiveve në vartësi të llojit, që lidhen me: datën e hyrjes ose marrjes në dorëzim, përshkrimin e aktivitetit, vlerën e blerjes, datën e daljes në përdorim, datën e skadencës, vlerën e shpenzimeve kapitale të mëposhme që sjellin rritje të vlerës së aktivitetit, vendndodhjen, personin përgjegjës, vlerën e akumuluar të amortizimit, kohën e shërbimeve të mirëmbajtjes, vlerën e akumuluar të shpenzimeve të mirëmbajtjes, datën e daljes nga pronësia.*

Në zbatim e sipër. Po përmirësohet dhe po plotësohet libri i AQT-ve me: datën e hyrjes ose marrjes në dorëzim, përshkrimin e aktivitetit e gjendjes së aktivitetit, vlerën e shpenzimeve kapitale të mëposhme që sjellin rritje të vlerës së aktivitetit, vendndodhjen, personin përgjegjës, datën e daljes nga pronësia etj.

Rekomandimi nr.8: *Autoriteti Kontraktor (grupi i punës, njësia e prokurimit apo komisioni përkatës), në procedurat e prokurimit që do të zhvillojë në vijim, duhet të argumentojë teknikisht dhe ligjërishit çdo kriter të vendosur në përputhje me natyrën e kontratës duke i dokumentuar ato në një procesverbal të mbajtur nga personat e ngarkuar për përgatitjen e tyre.*

Në zbatim e sipër. Njesia e prokurimit ose personat e ngarkuar sipas rastit, po argumentojnë teknikisht dhe ligjërishit çdo kriter të vendosur në përputhje me natyrën e kontratës duke i dokumentuar ato në një procesverbal të mbajtur nga ato.

Rekomandimi nr.9: *Autoriteti Kontraktor (personi përgjegjës për prokurimin) të marrë masa për inventarizimin e të gjithë dokumentacionit në lidhje me procedurat e sipërcituara, duke dokumentuar të gjithë procesin në rend kronologjik, sikurse kërkohet nga normat tekniko-profesionale të shërbimit arkivor në RSH.*

Në zbatim e sipër. Personi përgjegjës për prokurimin ka kryer inventarizimin e dosjeve dhe vazhdon ta kryejë në vijimësi, si dhe kryen arkivimin e tyre, sipas normave të shërbimit arkivor në RSH.

Rekomandimi nr.10: *Autoriteti Kontraktor (grupi i punës, njësia e prokurimit apo komisioni përkatës), në rastin e procedurave me objekt furnizimin me karburant, gazoil, benzol dhe karburant për ngrohje, kur oferta ekonomikisht më e favorshme bazohet në çmimin më të ulët, ky i fundit, si kriter për shpalljen e ofertës fituese, të përlllogaritet bazuar në: a) çmimin e bursës, lëvruar sipas kushtit CIP-Shqipëri, i cili dërgohet për publikim çdo javë nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave në Buletinin e Njoftimeve Publike; b) elementet fiskale; c) normën e fitimit të shprehur në vlerë absolute, e cila duhet të jetë e pandryshuar gjatë gjithë kohës së zbatimit të kontratës.*

Duke u zbatuar. Grupi i punës, njësia e prokurimit dhe KVO në rastin e procedurave në prokurimet me objekt furnizimin me karburant, gazoil, benzol dhe karburant për ngrohje te kriterin për shpalljen e ofertës fituese, ka përlllogaritur fondin duke u bazuar në:

- a) çmimin e bursës, lëvruar sipas kushtit CIP-Shqipëri, i cili dërgohet për publikim çdo javë nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave në Buletinin e Njoftimeve Publike;
- b) elementet fiskale;
- c) normën e fitimit të shprehur në vlerë absolute, e cila duhet të jetë e pandryshuar gjatë gjithë kohës së zbatimit të kontratës.

Rekomandimi nr.11: *Autoriteti Kontraktor (personi përgjegjës për prokurimin) të marrë masa për të siguruar një ndarje të qartë ndërmjet detyrave të zyrtarëve/nëpunësve të përfshirë në hartimin e dokumenteve të tenderit dhe atyre të përfshirë në procesin e vlerësimit dhe të përzgjedhjes së fituesit. Personat përgjegjës për hartimin e dokumenteve të tenderit nuk mund të emërohen anëtarë të komisionit të vlerësimit të ofertave.*

E zbatuar. Aktualisht me përmirësimin dhe plotësimin e strukturës organike të institucionit është plotësisht e mundur dhe po ndiqet me përparësi rekomandimi për një ndarje sa më të qartë të detyrave në proceset e prokurimeve me vlera të mëdha, për të shmangur me çdo kusht pjesmarrjen e të njëjtit person në dy komisione. Po kështu kemi përfshirë në komisionet e prokurimit dhe një IT të Gjykatës së Posaçme të Apelit.

Rekomandimi nr.12: *Komisioni i Vlerësimit të Ofertave duhet të vlerësojë të vlefshme dhe të kualifikojë një ofertë vetëm kur ajo është në përputhje me të gjitha kërkesat dhe specifikimet e përcaktuara në njoftimin e kontratës dhe dokumentet e tenderit që autoriteti kontraktor ka vlerësuar të nevojshme.*

Dakort me zbatimin. Komisioni i Vlerësimit të Ofertave do të shmangë çdo devijim sado i vogël të jetë, dhe do të vlerësojë të vlefshme dhe të kualifikojë një ofertë vetëm kur ajo është në përputhje me të gjitha kërkesat dhe specifikimet e përcaktuara në njoftimin e kontratës dhe dokumentet e tenderit që autoriteti kontraktor ka vlerësuar të nevojshme si dhe do të dokumentojë në proces verbale të veçanta të gjitha sqarimet e ofertuesit mbi devijimet e vogla nëse do të merren parasysh.

Rekomandimi nr.13: *Njësia e prokurimit apo specialisti i fushës, në lidhje me procedurat e prokurimit që do të zhvillojë në vijim, gjatë përcaktimit të kërkesave dhe kriterëve për kualifikim, duhet të argumentojë teknikisht dhe ligjërisht çdo kriter të vendosur, duke përdorur vetëm ato kriterë të cilat janë në përpjesëtim dhe të lidhura ngushtë me aftësinë zbatuese, natyrën dhe vlerën e kontratës.*

Dakort me zbatimin. Njësia e prokurimit dhe specialistët e fushës do të hartojnë kriterë të pjesëmarrjes të cilat të jenë në përpjesëtim dhe të lidhura ngushtë me aftësinë zbatuese, natyrën dhe vlerën e kontratës, për të mos ndikuar negativisht në konkurrencën efektive midis operatorëve ekonomikë.

Rekomandimi nr.14: *-Autoriteti Kontraktor (Komisioni “Për Përllogaritjen e Fondit Limit”) për procedurat e prokurimit që do të zhvillojë në vijim, paraprakisht të përgatisë specifikimet teknike në lidhje me objektin e prokurimit, në bazë të të cilave, më pas, të përcaktojë fondin limit të kontratës.*

- Autoriteti Kontraktor (grupi i punës, njësia e prokurimit apo specialisti i fushës, në lidhje me procedurat e prokurimit që do të zhvillojë në vijim, në përcaktimin e specifikimeve teknike nuk duhet të ketë asnjë kërkesë apo referencë të ndonjë marke apo emër të veçantë, patentë, vizatim ose tip. AK, për sa është e mundur, duhet të aplikojë masa variabile të parametrave teknike në lidhje me objektin e kontratës, duke krijuar në këtë mënyrë kushte për konkurrim të paanshëm dhe efektivitet për konkurrencën në prokurimin publik.

E zbatuar. Komisioni i llogaritjes së fondit limit ka vepruar dhe do të veprojë në përputhje me ligjin e prokurimeve publike në fuqi duke përdorur në të gjitha rastet mënyrat e rekomanduara nga ky ligj, si studim tregu/kontrata të ngjashme etj.

Në llogaritjen e fondit limit komisioni ka disponuar fillimisht specifikimet teknike të përgatitura më parë nga grupi i punës apo specialisti i fushës, sipas urdheut të titullarit të institucionit. Ky komision apo specialist i fushës i janë referuar apo kanë përpiluar kërkesa pa ndonjë referencë të ndonjë marke, duke përdorur parametra variable teknike duke bërë të mundur një konkurim të paanshëm në procedurat e prokurimeve.

Rekomandimi nr.15: *Gjykata e Posaçme për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar të marrë masa për hartimin, propozimin për miratim të rregullores së brendshme, në përputhje me ndryshimet e deritanishme ligjore dhe strukturore që kanë patur efekt mbi organizimin dhe funksionimin e GJKKO si njësi publike, si dhe përditësimin e saj në vijimësi, në përputhje me ndryshimet përkatëse të kornizës ligjore.*

Në zbatim, në vijimësi. Rishikimi i Rregullores së Brendshme të GJKKO dhe pasqyrimi në këtë rregullore i ndryshimeve të ndodhura nga reforma në drejtësi si dhe e akteteve nënligjore të nxjerra

nga KLGJ, me qëllim mirëfunksionimin e institucioneve gjyqësore që ka në varësi, sikurse janë përshkrimi standard i punës, kurrikula për formimin profesional të nëpunësve civilë gjyqësorë, si dhe rregullat për treguesit e kriterëve që lidhen me kriteret e vlerësimit, burimet dhe procedurën e vlerësimit periodik të punonjësve, akte të cilat nuk rezultojnë të jenë miratuar deri në përfundim të periudhës së auditimit.

Me Vendimin e Këshillit të Gjykatës nr.22, datë 29.12.2022, është miratuar dhe ka hyrë në fuqi Rregullorja e Brendshme *“Për Organizimin dhe Funksionimin e Administratës Gjyqësore të Gjykatës së Posaçme të Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar”*, si dhe *“Kodi i Etikës së Administratës Gjyqësore të Gjykatës së Posaçme të Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar”*, akte këto të nxjerra në përputhje me ndryshimet ligjore dhe nënligjore në fuqi dhe me rëndësi të madhe në mbarëvajtjen e veprimtarisë së punës të punonjësve të administratës së GJKKO-së.

Është kryer njohja e personelit me këto akte si dhe detyrimi për zbatimin e tyre.